

Sygn. akt III CSK 307/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa U. [...] S.A. w W.
przeciwko P. J.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 listopada 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 marca 2014 r., sygn. akt I ACa [...]

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę
1800 zł (jeden tysiąc osiemset) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 25 marca 2014r. Sąd Apelacyjny w [...], w wyniku apelacji strony powodowej, zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji oddalający powództwo i zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 100 100 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 13 listopada 2009 r., na podstawie art. 299 k.s.h.

Sąd drugiej instancji uznał, że strona powodowa wykazała bezskuteczność egzekucji swojej wierzytelności wobec upadłej spółki przedstawiając postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego z powodu braku środków na zaspokojenie kosztów tego postępowania, pozwany zaś nie wykazał, że złożył we właściwym czasie wniosek o ogłoszenie upadłości ani tego, że strona powodowa nie poniosła szkody powiązanej przyczynowo z powyższym zaniechaniem pozwanego.

W skardze kasacyjnej opartej na zarzutach naruszenia art. 299 § 2 k.s.h. oraz art. 386 § 4 k.p.c., pozwany, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt.4 k.p.c. Stwierdził, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika z przyjęcia, iż powód przedstawiając postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego wykazał przesłankę art. 299 § 2 k.s.h. w postaci bezskuteczności egzekucji, jak również z przyjęcia, że wniosek o ogłoszenie upadłości był spóźniony, bez wskazania daty, w której powinien być złożony oraz z dokonania błędnej wykładni pojęcia „szkody” w art. 299 § 2 k.s.h. Stwierdził także, iż Sąd Apelacyjny rozpoznał sprawę merytorycznie, choć powinien ją uchylić do ponownego rozpoznania, gdyż Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy. W wyniku tego naruszona została zasada dwuinstancyjności postępowania sądowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt.4 k.p.c., powinien wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa,

widocznego od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy (porównaj między innymi postanowienia z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, nie publ.).

Analiza uzasadnienia wniosku pozwanego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że nie wykazał on tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Bez wątplenia nie może być mowy o oczywistym naruszeniu art. 299 § 2 k.s.h. przez przyjęcie, że powód może wykazać przesłankę bezskuteczności egzekucji w każdy sposób, także składając postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego wobec spółki- dłużnika z powodu braku środków na pokrycie kosztów tego postępowania. Takie stanowisko bowiem przeważa w literaturze i jednolicie przyjmowane jest też w orzecznictwie, a jako przykłady wystarczy wskazać wyroki Sądu Najwyższego zacytowane w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia oraz wyroki z dnia 14 lutego 2003 r. IV CKN 1779/00 i z dnia 6 grudnia 2013 r. (nie publ.).

Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Apelacyjny wskazał, kiedy pozwany obowiązany był złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości (najpóźniej we wrześniu 2009 r.) i wyjaśnił, dlaczego wniosek złożony w dniu 23 listopada 2009 r. był spóźniony. Nie można zatem twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej opierać na zarzucie, że Sąd okoliczności tych nie wskazał.

Nie jest również wystarczające, dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, twierdzenie o dokonaniu przez Sąd Apelacyjny błędnej wykładni pojęcia szkody w art. 299 § 2 k.s.h., gdyż dopiero wykazanie, że jest to oczywiście błędna wykładnia, rażąco naruszająca podstawowe zasady interpretacji przepisów prawa, która doprowadziła do wydania oczywiście błędnego wyroku, mogłoby uzasadniać zarzut oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Niewątpliwie jednak skarżący nie

wykazał, a nawet nie twierdził, że była to wykładnia oczywiście wadliwa, w przedstawionym wyżej rozumieniu.

Nie jest oczywistym naruszeniem art. 386 § 4 k.p.c. rozpoznanie sprawy merytorycznie przez Sąd drugiej instancji w sytuacji, gdy Sąd pierwszej instancji także sprawę rozpoznał merytorycznie i oddalił powództwo z powodu nie wykazania jednej z przesłanek materialnoprawnych odpowiedzialności z art. 299 § 2 k.s.h. Nie doszło zatem do nierozpoznania istoty sprawy przez Sąd pierwszej instancji (porównaj między innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 r. II CKN 897/97, OSNC 1999/1/22), a tylko to uzasadniałoby potrzebę (lecz nie konieczność) uchylenia wyroku tego Sądu.

Uznając zatem, że pozwany nie wykazał przesłanki przedsądu, na której oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[aw]